

Odkiaľ pochádza to, čo jeme?

Predmet

Hospodárska geografia – 1. ročník – tematický celok Hospodárstvo.

Téma

- Primárny sektor a jeho delenie.
- Význam poľnohospodárstva.
- Poľnohospodárstvo v globálnom ekonomickom systéme.
- Najvýznamnejšie plodiny z hľadiska výživy obyvateľstva a ich najväčší svetoví producenti.
- Najvýznamnejší svetoví producenti mäsa a krmovín.
- Svetový rybolov.

Ciele

- Zhodnotiť význam poľnohospodárstva z hľadiska zabezpečenia výživy ľudstva a surovín pre sekundárny sektor.
- Analyzovať a zhodnotiť vplyv limitujúcich faktorov pre rozvoj poľnohospodárstva a rybolovu.

Špecifické ciele

- Analyzovať svetové poľnohospodárstvo a vysvetliť jeho význam.
- Charakterizovať poľnohospodárstvo podľa jednotlivých vegetačných pásiem.
- Uviesť plodiny a poľnohospodárske komodity svetového významu, vymenovať najväčších producentov.
- Analyzovať a kriticky zhodnotiť negatívny dopad nadmernej poľnohospodárskej produkcie, chovu HD a nadmerného komerčného rybolovu na ekosystémy a ich obnoviteľnosť.

Konatívne

- Žiak myslí systémovo a hľadá súvislosti.

Kognitívne ciele

- Vie vysvetliť pojem udržateľné poľnohospodárstvo a uviesť konkrétny príklad.
- Pozná hlavných aktérov svetového obchodu s poľnohospodárskymi komoditami.
- Kriticky analyzuje a hodnotí negatívny dopad nadmernej poľnohospodárskej produkcie, chovu HD a nadmerného komerčného rybolovu na ekosystémy a ich obnoviteľnosť

Ďalšie odporúčané predmety

Náuka o tovare - Potraviny

Ekológia – ekonomická globalizácia, globálne environmentálne problémy

Biológia – zdravý životný štýl, tráviaca sústava

ekonomika – svetový obchod, ekonomická globalizácia

Čas: 45 minút

Počet žiakov: 2 – 30 (v závislosti od počtu žiakov prebieha buď v skupinách alebo vo dvojiciach).

Pomôcky:

- pracovný list pre každého študenta so slepou politickou mapou sveta a pojmovou mapou
- PC, dataprojektor (nie je nevyhnutné)
- informačné kartičky pre každého študenta (alebo do skupiny)
 - atlas sveta
 - tematická mapa: Svet – Poľnohospodárstvo

1. Evokácia

Diskusia (10 min.)

Upevňovanie učiva z tematického celku Hospodárstvo.

1. Čo zahrňuje hospodárstvo? Aké formy a sektory hospodárstva poznáte?
2. Z ktorých zložiek sa skladá primárny sektor?
3. Prečo je poľnohospodárstvo dôležité pre náš každodenný život?

Doplňte pojmovú mapu.

Ako sa delí RV podľa produkcie?

RV možno rozčleniť na produkciu **potravín, krmovín, technických plodín a pochutín.**

2. Uvedomenie si významu

Motivácia (2 min.)

Vedeli ste, že...

Odkiaľ berú obchodné reťazce potraviny?

Každá skupina dostane obrázkové kartičky a informačné kartičky.

Otázky:

1. Aké potraviny vidíte na obrázkoch? Aký je ich význam z hľadiska výživy?
2. Z akých surovín sú vyrobené?
3. Pozorne si prečítajte informácie na kartičkách. Priradte ich k jednotlivým obrázkom.
4. Na základe prečítaných informácií vytvorte mapu s názvom „Poľnohospodárstvo a rybolov – najväčší svetoví producenti“.
5. Vytvorenú mapu doplňte o najvýznamnejšie oblasti rybolovu. Kde sa nachádza väčšina z nich?
6. Uveďte príklady hospodársky významných druhov rýb.
7. Ako sa delí RV podľa produkcie? Doplňte pojmovú mapu.
RV možno rozčleniť na produkciu **potravín, krmovín, technických plodín a pochutín.**
8. Vysvetlite prečo hrozí svetovému rybolovu kolaps.
9. Vlastnými slovami vysvetlite čo znamená udržateľné poľnohospodárstvo.

Vedeli ste, že:

Svetové poľnohospodárstvo je:

Medzinárodné, komplexné, dlhodobu neudržateľné.

**Zahrňa celú sieť pracovníkov: farmárov,
skladníkov, šoférov kamiónov a iných dopravcov,
spracovateľov a výrobcov, maloobchodníkov
a veľkoobchod, tvorcov reklamy a mnoho ďalších...**

**Mestá v rozvinutých štátoch dovážajú viac
ako 50% potravín z iných krajín.**

**Umožňuje nám prístup k tropickým
plodinám, ktoré u nás nerastú...**

**Takmer 90% všetkých produktov
v supermarketoch ovláda a dodáva
iba 12 veľkých korporácií...**

**Kým sa naše jedlo dostane na tanier
cestuje priemerne 2000 km!!!**

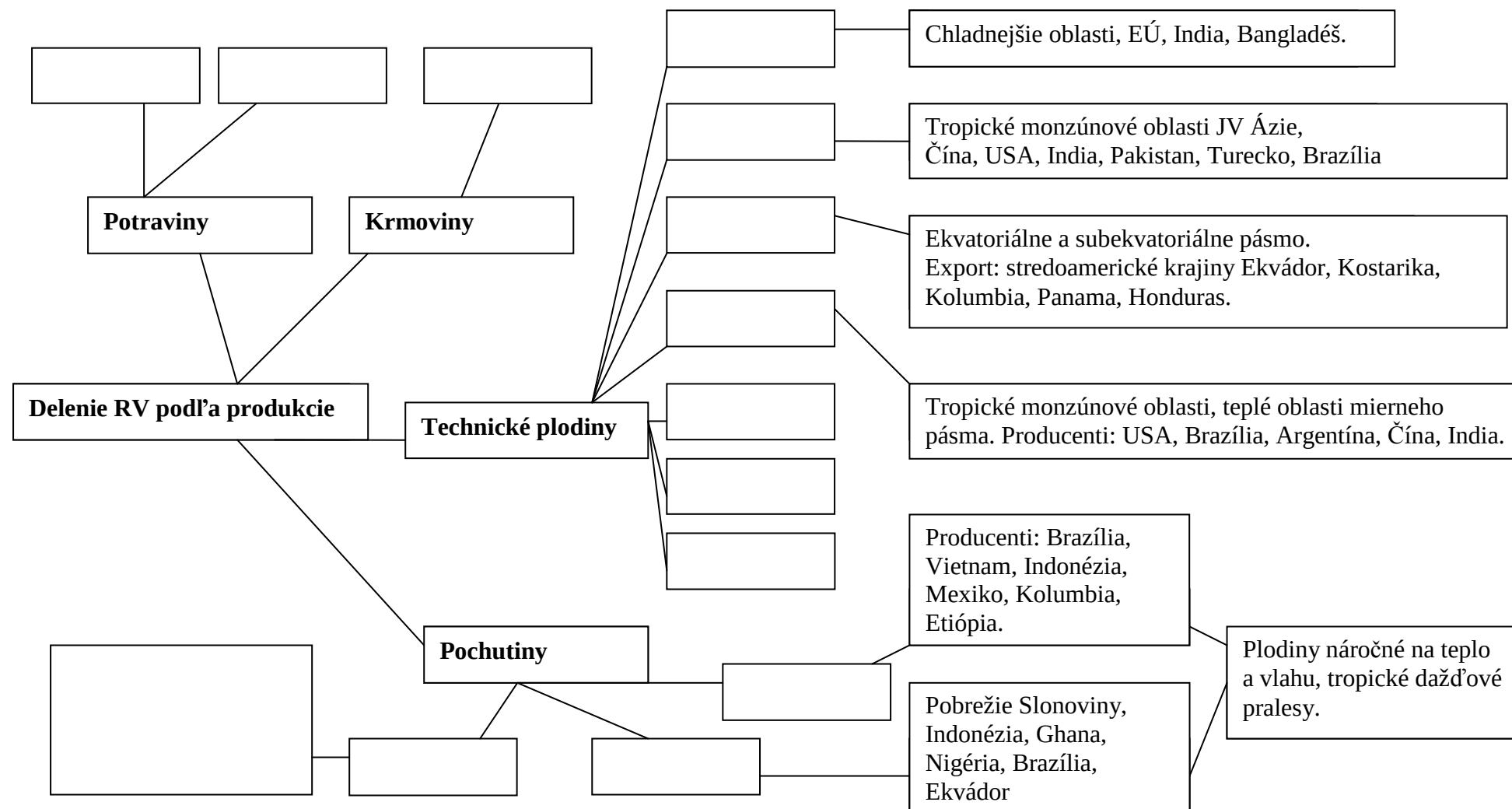
Poľnohospodárstvo a rybolov – najväčší svetoví producenti

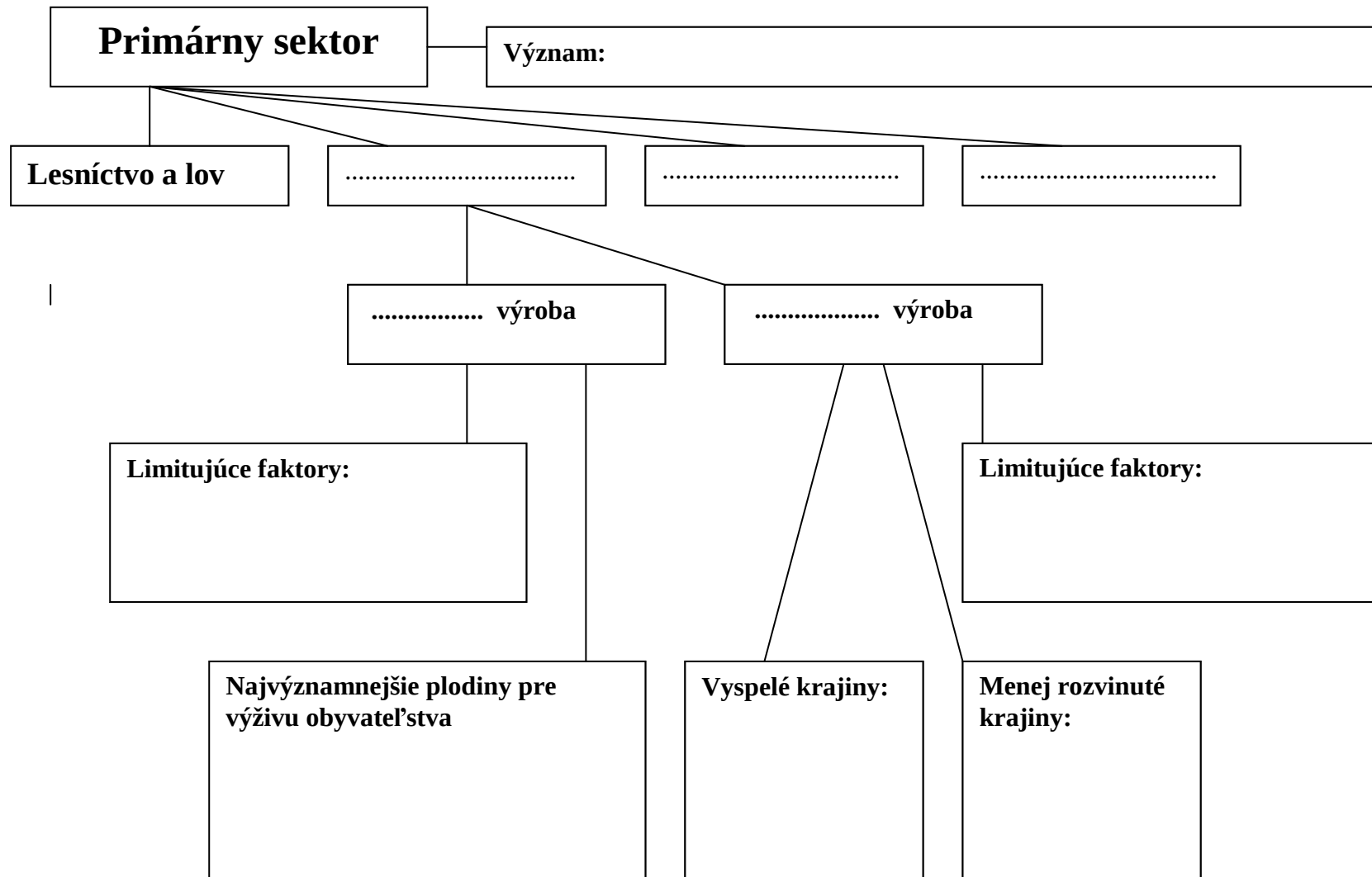

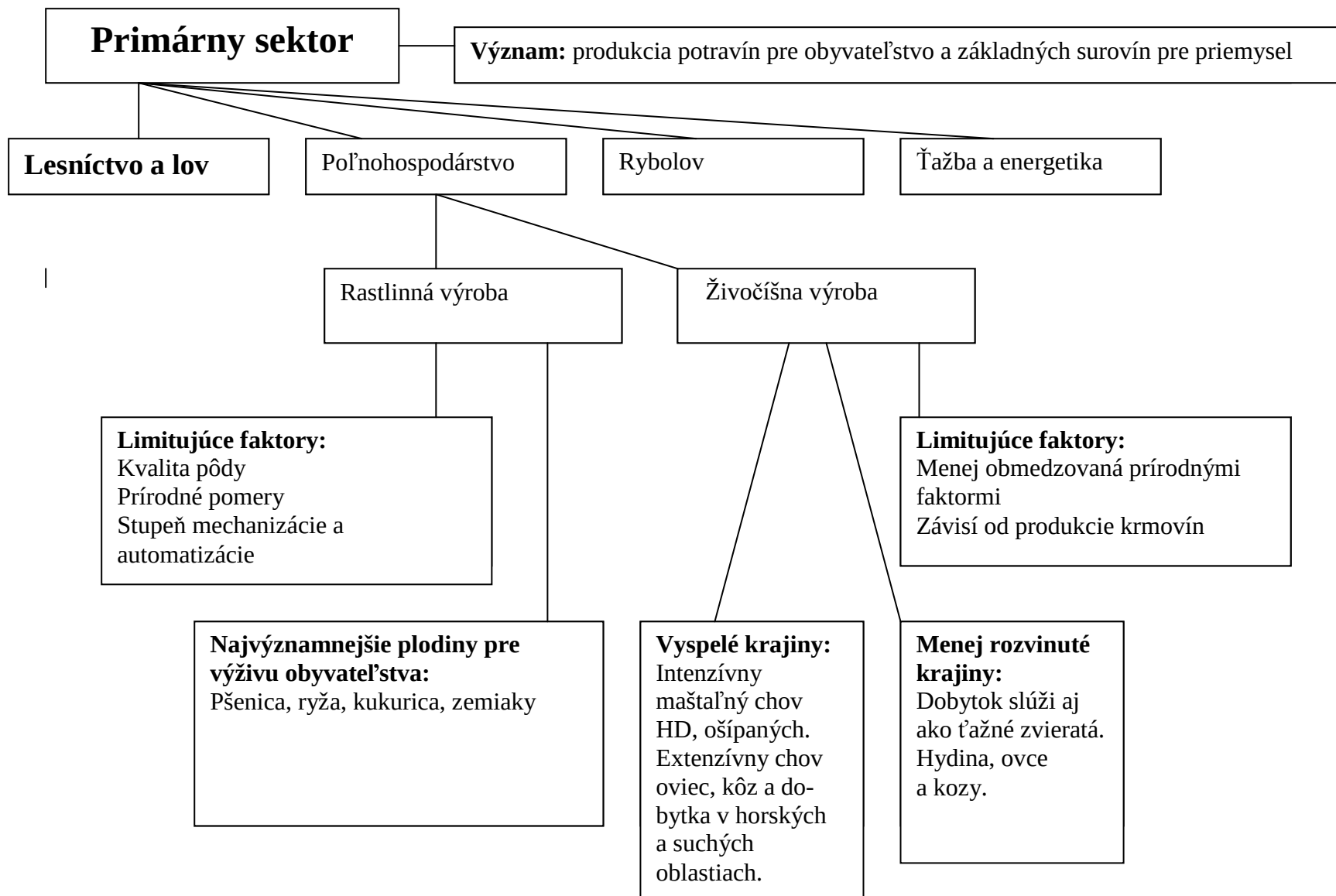
Legenda:

Úloha 2: Doplňte plodiny do správnej kategórie.

ľan ovos bavlník cukrová trstina ryža olejniný sója kávovník cukrová repa čajovník banánovník slnečnica kakaovník kukurica

Ryža siata

Je bylina pôvodom z **tropickej a subtropickej juhovýchodnej Ázie**, kde rastie v barinách. Jej kultúrne odrody patria k najdôležitejším obilninám sveta a je základnou potravinou pre vyše polovicu ľudstva. Neolúpané zrno ryže siatej obsahuje 12 % vody, 10 % bielkovín, 2 % tuku, 62 % škrobu, 10 % celulózy a vitamíny radu B. Okolo **90 % ryže** sa vyrobí v **Ázii**. Pri pestovaní ryže je stále **vysoký podiel ľudskej práce**, pretože sa sadi spravidla ručne. Z kultivarov, ktoré sú bohaté na škrob a cukor sa vyrába alkohol (saké, arak), lepidlá a japonské ryžové koláčky. Z ryžovej slamy sa pletú rohože a podobné výrobky. Zo sklovitých kultivarov, ktoré pri varení napúčajú, sa vyrába múka, škrob a klíčkový olej. Z ich slamy sa vyrába tenký, cigaretový papier.

Top producenti ryže 2010

Krajina	Produkcia (mil. ton)
Čína	137,5
India	99,0
Indonézia	40,0
Bangladéš	32,3
Vietnam	24,7
Thajsko	20,6
Mjanmarsko	11,0
Filipíny	10,8
Brazília	8,4
Japonsko	7,6
Svet spolu	460

Zdroj: [USDA](#) (Odhad 2010)

Ryža siata

Je bylina pôvodom z **tropickej a subtropickej juhovýchodnej Ázie**, kde rastie v barinách. Jej kultúrne odrody patria k najdôležitejším obilninám sveta a je základnou potravinou pre vyše polovicu ľudstva. Neolúpané zrno ryže siatej obsahuje 12 % vody, 10 % bielkovín, 2 % tuku, 62 % škrobu, 10 % celulózy a vitamíny radu B. Okolo **90 % ryže** sa vyrobí v **Ázii**. Pri pestovaní ryže je stále **vysoký podiel ľudskej práce**, pretože sa sadi spravidla ručne. Z kultivarov, ktoré sú bohaté na škrob a cukor sa vyrába alkohol (saké, arak), lepidlá a japonské ryžové koláčky. Z ryžovej slamy sa pletú rohože a podobné výrobky. Zo sklovitých kultivarov, ktoré pri varení napúčajú, sa vyrába múka, škrob a klíčkový olej. Z ich slamy sa vyrába tenký, cigaretový papier.

Top producenti ryže 2010

Krajina	Produkcia (mil. ton)
Čína	137,5
India	99,0
Indonézia	40,0
Bangladéš	32,3
Vietnam	24,7
Thajsko	20,6
Mjanmarsko	11,0
Filipíny	10,8
Brazília	8,4
Japonsko	7,6
Svet spolu	460

Zdroj: [USDA](#) (Odhad 2010)

Pšenica

Pšenica je obilnina z čeľade lipnicovité, ktorej zrná sa používajú na priamu spotrebu ako **ľudská potravina (chlebovina)** alebo na kŕmenie hospodárskych zvierat (**jadrové krmivo**).

V celosvetovom meradle je pšenica **na druhom mieste v objeme ročnej produkcie**, na prvom mieste je kukurica a na treťom mieste ryža. Ľudia ju pestujú už viac ako **5000 rokov** a z hľadiska produkovaného množstva i kvality rastlinných bielkovín je na prvom mieste. Pestuje sa veľkoplošne na všetkých kontinentoch s výnimkou Antarktídy.

Približne dve tretiny svetovej produkcie pšenice sa využívajú na **ľudskú výživu**, zvyšok slúži na **osivo a krmivo**.

Top producenti pšenice 2009

Krajina	Produkcia (mil. ton)
EU27	138
Čína	115
India	81
Rusko	62
USA	60
Kanada	27
Pakistan	24
Austrália	23
Ukrajina	21
Turecko	18
Svet spolu	680

Zdroj: [USDA](#)

Pšenica

Pšenica je obilnina z čeľade lipnicovité, ktorej zrná sa používajú na priamu spotrebu ako **ľudská potravina (chlebovina)** alebo na kŕmenie hospodárskych zvierat (**jadrové krmivo**).

V celosvetovom meradle je pšenica **na druhom mieste v objeme ročnej produkcie**, na prvom mieste je kukurica a na treťom mieste ryža. Ľudia ju pestujú už viac ako **5000 rokov** a z hľadiska produkovaného množstva i kvality rastlinných bielkovín je na prvom mieste. Pestuje sa veľkoplošne na všetkých kontinentoch s výnimkou Antarktídy.

Približne dve tretiny svetovej produkcie pšenice sa využívajú na **ľudskú výživu**, zvyšok slúži na **osivo a krmivo**.

Top producenti pšenice 2009

Krajina	Produkcia (mil. ton)
EU27	138
Čína	115
India	81
usko	62
USA	60
Kanada	27
Pakistan	24
Austrália	23
krajina	21
Turecko	18
Svet spolu	680

Zdroj: [USDA](#)

Kukurica siata

Je kultúrna plodina z čeľade lipnicovité. Pôvodne ju domestikovali Indiáni na území dnešného Mexika. Kukurica je veľmi stará rastlina. Spôsob jej domestikácie je jednou z najväčších záhad genetiky. Do Európy sa dostala po príchode Španielov do Ameriky. Na Slovensko sa dostala z Maďarska v polovici 18. storočia.

V rozvinutých krajinách sa kukurica pestuje prevažne **ako krmivo pre dobytok** či už vo forme zrna alebo siláže a ako surovina pre spracovateľský priemysel. Jej priama spotreba ako potraviny je okrajová, napriek tomu **rastie význam sladkej kukurice ako zeleniny**.

V potravinárskom priemysle slúži kukurica ako **zdroj oleja, škrobu, glukózy, fruktózového sirupu a bioethanolu**. Uvažuje sa aj o použití kukurice pre výrobu bio-degradovateľných plastov a proteínov pre medicínske účely.

V rozvojových krajinách Latinskej Ameriky a v Afrike je kukurica hlavný zdroj výživy pre vidiecke obyvateľstvo.

Top producenti kukurice 2010	
Krajina	Produkcia (mil. ton)
USA	339
ína	166
EU27	56
Brazília	51
Mexiko	24
Argentína	21
ndia	20
Južná Afrika	13
Ukrajina	12
Kanada	11
Svet spolu	832
Zdroj: USDA (Odhad, august 2010) ^[1]	

Kukurica siata

Je kultúrna plodina z čeľade lipnicovité. Pôvodne ju domestikovali Indiáni na území dnešného Mexika. Kukurica je veľmi stará rastlina. Spôsob jej domestikácie je jednou z najväčších záhad genetiky. Do Európy sa dostala po príchode Španielov do Ameriky. Na Slovensko sa dostala z Maďarska v polovici 18. storočia.

V rozvinutých krajinách sa kukurica pestuje prevažne **ako krmivo pre dobytok** či už vo forme zrna alebo siláže a ako surovina pre spracovateľský priemysel. Jej priama spotreba ako potraviny je okrajová, napriek tomu **rastie význam sladkej kukurice ako zeleniny**.

V potravinárskom priemysle slúži kukurica ako **zdroj oleja, škrobu, glukózy, fruktózového sirupu a bioethanolu**. Uvažuje sa aj o použití kukurice pre výrobu bio-degradovateľných plastov a proteínov pre medicínske účely.

V rozvojových krajinách Latinskej Ameriky a v Afrike je kukurica hlavný zdroj výživy pre vidiecke obyvateľstvo.

Top producenti kukurice 2010	
Krajina	Produkcia (mil. ton)
USA	339
Čína	166
EU27	56
Brazília	51
Mexiko	24
Argentína	21
India	20
Južná Afrika	13
Ukrajina	12
Kanada	11
Svet spolu	832
Zdroj: USDA (Odhad, august 2010) ^[1]	

Zemiaky

Ľuľok zemiakový, v bežnej reči len **zemiak**, je viacročná hľuznatá plodina z čeľade Ľuľkovité. Považuje sa za „najväčší úžitok, ktorý ľudstvo z objavenia Ameriky malo“.

Pôvodnou oblasťou výskytu zemiakov sú podhorské a horské oblasti **Ánd** v dnešnom **Peru**. V súčasnosti sa pestujú ako poľnohospodárska plodina prakticky na celom svete s výnimkou trópov, arktických a subarktických oblastí. Zemiakom vyhovuje chladnejšie vlhké podnebie, aké prevláda **na severe Európy a USA, v Rusku** a prípadne aj vo vyšších polohách teplejších klimatických oblastí.

Podľa údajov FAO sa približne **52 %** svetovej produkcie zemiakov využíva ako **potravina**, **34 %** ako **krmivo**, 11 % tvoria sadbové zemiaky a 3 % sa spracúvajú v priemysle na **škrob** a **lieh** (údaje za rok 2005).

V krajinách EÚ sa zemiaky ako krmivo už takmer nevyužívajú, nahrádza ich predovšetkým sója a kukurica.

V pestovaní dochádza k výrazným zmenám. Do roku 1990 bola väčšina zemiakov vypestovaná a skonzumovaná v Európe, Severnej Amerike. Odvtedy sa však výrazne zvýšila ich produkcia v Ázii, J Amerike a v Afrike. Takmer každý tretí zemiak bol vypestovaný v Číne alebo Indii.

Top producenti zemiakov	Produkcia (t)
1. China	72 040 000
2. Russian Fed.	36 784 200
3. India	26 280 000
4. United States	20 373 267
5. Ukraine	19 102 300
6. Poland	11 791 072
7. Germany	11 643 769
8. Belarus	8 743 976
9. Netherlands	7 200 000
10. France	6 271 000

Zemiaky

Ľuľok zemiakový, v bežnej reči len **zemiak**, je viacročná hľuznatá plodina z čeľade Ľuľkovité. Považuje sa za „najväčší úžitok, ktorý ľudstvo z objavenia Ameriky malo“.

Pôvodnou oblasťou výskytu zemiakov sú podhorské a horské oblasti **Ánd** v dnešnom **Peru**. V súčasnosti sa pestujú ako poľnohospodárska plodina prakticky na celom svete s výnimkou trópov, arktických a subarktických oblastí. Zemiakom vyhovuje chladnejšie vlhké podnebie, aké prevláda **na severe Európy a USA, v Rusku** a prípadne aj vo vyšších polohách teplejších klimatických oblastí.

Podľa údajov FAO sa približne **52 %** svetovej produkcie zemiakov využíva ako **potravina**, **34 %** ako **krmivo**, 11 % tvoria sadbové zemiaky a 3 % sa spracúvajú v priemysle na **škrob** a **lieh** (údaje za rok 2005).

V krajinách EÚ sa zemiaky ako krmivo už takmer nevyužívajú, nahrádza ich predovšetkým sója a kukurica.

V pestovaní dochádza k výrazným zmenám. Do roku 1990 bola väčšina zemiakov vypestovaná a skonzumovaná v Európe, Severnej Amerike. Odvtedy sa však výrazne zvýšila ich produkcia v Ázii, J Amerike a v Afrike. Takmer každý tretí zemiak bol vypestovaný v Číne alebo Indii.

Top producenti zemiakov	Produkcia (t)
1. China	72 040 000
2. Russian Fed.	36 784 200
3. India	26 280 000
4. United States	20 373 267
5. Ukraine	19 102 300
6. Poland	11 791 072
7. Germany	11 643 769
8. Belarus	8 743 976
9. Netherlands	7 200 000
10. France	6 271 000

Rybolov

Rybné hospodárstvo sa podstatne líši od ostatných odvetví, pretože je založené na konečnom, no zároveň **obnoviteľnom zdroji**, ktorého množstvo sa mení nielen počas rokov, ale aj v každej sezóne, dokonca mesiaci. Produkty rybolovu a **akvakultúry** zohrávajú významnú úlohu vo výžive obyvateľstva a priemysle. Na bielkovinách pochádzajúcich z rýb závisí 2,6 miliardy ľudí. **EÚ je najväčším dovozcom produktov rybolovu na svete. Ročne sa z mora vyloví okolo 70 miliónov ton rýb.** Človek však využíva iba 1% všetkých druhov rýb. Pri súčasnom love dochádza k veľkým deštrukciám pôvodných ekosystémov. Populácie rýb sú devastované a pri masívnom love sa nestíhajú obnovovať. **Navyše morské ryby sú iba lovené, takmer nikto sa nezaoberá ich chovom.** V dôsledku masívneho znečistenia oceánov a nadmerného lovu hrozí, že celý svetový rybolov sa v blízkej budúcnosti zrúti. Najväčšia časť morského priemyselného rybolovu sa zameriava na produktívne **šelfové oblasti a miesta, kde sa stretávajú teplé a chladné morské prúdy.** Najviac lovené druhy rýb sú **slede a ančovičky, tresky, makrely, tuniáci.** Veľkým problémom sú takzvané **vedľajšie úlovky**, čo sú všetky morské organizmy, ktoré sú ulovené rybármi neplánovane behom lovu niektorého ekonomicky významného druhu a obvykle nie sú využité (zhruba 25% všetkého úlovku, cca 25 miliónov ton ročne). Vedľajšie úlovky zahŕňajú nielen ryby, ale i **vtáky, morské korytnačky, žraloky i delfíny.** Navyše komerčný rybolov je len ťažko kontrolovateľný.

1. Čína
2. Peru
3. Japonsko
4. Chile
5. USA
6. Ruská Fed.
7. Thajsko
8. Indonézia
9. Južná Kórea
10. Nórsko

Rybolov

Rybné hospodárstvo sa podstatne líši od ostatných odvetví, pretože je založené na konečnom, no zároveň **obnoviteľnom zdroji**, ktorého množstvo sa mení nielen počas rokov, ale aj v každej sezóne, dokonca mesiaci. Produkty rybolovu a **akvakultúry** zohrávajú významnú úlohu vo výžive obyvateľstva a priemysle. Na bielkovinách pochádzajúcich z rýb závisí 2,6 miliardy ľudí. **EÚ je najväčším dovozcom produktov rybolovu na svete. Ročne sa z mora vyloví okolo 70 miliónov ton rýb.** Človek však využíva iba 1% všetkých druhov rýb. Pri súčasnom love dochádza k veľkým deštrukciám pôvodných ekosystémov. Populácie rýb sú devastované a pri masívnom love sa nestíhajú obnovovať. **Navyše morské ryby sú iba lovené, takmer nikto sa nezaoberá ich chovom.** V dôsledku masívneho znečistenia oceánov a nadmerného lovu hrozí, že celý svetový rybolov sa v blízkej budúcnosti zrúti. Najväčšia časť morského priemyselného rybolovu sa zameriava na produktívne **šelfové oblasti a miesta, kde sa stretávajú teplé a chladné morské prúdy.** Najviac lovené druhy rýb sú **slede a ančovičky, tresky, makrely, tuniáci.** Veľkým problémom sú takzvané **vedľajšie úlovky**, čo sú všetky morské organizmy, ktoré sú ulovené rybármi neplánovane behom lovu niektorého ekonomicky významného druhu a obvykle nie sú využité (zhruba 25% všetkého úlovku, cca 25 miliónov ton ročne). Vedľajšie úlovky zahŕňajú nielen ryby, ale i **vtáky, morské korytnačky, žraloky i delfíny.** Navyše komerčný rybolov je len ťažko kontrolovateľný.

1. Čína
2. Peru
3. Japonsko
4. Chile
5. USA
6. Ruská Fed.
7. Thajsko
8. Indonézia
9. Južná Kórea
10. Nórsko

Živočišna výroba

Najrozšírenejší druh hospodárskeho zvierat'a je **hovädzí dobytok**. Málokto si to uvedomuje, ale dnes na svete žije viac hospodárskych zvierat ako ľuďí. Planéta sa tak snaží zvládnuť dve populačné explózie - ľudskú a hospodárskych zvierat. Dobytok skonzumuje 10-krát viac potravy ako ľudia. Aby sme si mohli dovoliť chovať také množstvo zvierat, potrebujeme tisíce hektárov **pastvín a polí**, na ktorých sa pestuje **krmivo, milióny litrov pitnej vody**. Na výrobu jedného kilogramu hydinového mäsa sa spotrebuje asi 3 500 litrov vody, na výrobu jedného kilogramu hovädzieho mäsa asi 100-tisíc litrov vody. Výroba hovädzieho mäsa je tiež najväčším **znečisťovateľom vody** na svete. Napríklad dobytok v USA vyprodukuje 20-krát viac výkalov ako celá ľudská populácia.

Produkuje:

1. **potraviny a suroviny pre potravinársky priemysel,**
2. **suroviny pre priemysel textilný**(perie, ovčia a kozia vlna), **kožiarsky, kožušnícky**, klobučnícky, **chemický**(tuky na výrobu mydla, lanolín), galantérny(rohy, štetiny, paznechty), **farmaceutický** (výroba liečiv zo žliaz, vnútorných orgánov),
3. **poskytuje živočíšne produkty** a odpady využiteľné ako hodnotné **suroviny(kostná múčka)**,
4. produkuje maštal'ný hnoj a močovku, ktoré sa používajú v rastlinnej výrobe.

Medzi najväčších producentov patria **USA, Brazília, EÚ, Čína, Argentína, India, Austrália**.

Najviac hovädzieho mäsa **vyváža Austrália, Nemecko, Francúzsko, USA, Argentína, Brazília**.

Chov **ošípaných** zabezpečuje skoro 2/5 svetovej produkcie mäsa – chovajú sa hlavne v oblastiach s miernym až chladným podnebím v husto zaľudnených oblastiach s vysokým podielom ornej pôdy. Najväčší producenti sú **Čína, USA, Brazília, Nemecko, Španielsko, Poľsko**. V krajinách islamu sa chov z náboženských dôvodov nerozvinul.

Živočišna výroba

Najrozšírenejší druh hospodárskeho zvierat'a je **hovädzí dobytok**. Málokto si to uvedomuje, ale dnes na svete žije viac hospodárskych zvierat ako ľuďí. Planéta sa tak snaží zvládnuť dve populačné explózie - ľudskú a hospodárskych zvierat. Dobytok skonzumuje 10-krát viac potravy ako ľudia. Aby sme si mohli dovoliť chovať také množstvo zvierat, potrebujeme tisíce hektárov **pastvín a polí**, na ktorých sa pestuje **krmivo, milióny litrov pitnej vody**. Na výrobu jedného kilogramu hydinového mäsa sa spotrebuje asi 3 500 litrov vody, na výrobu jedného kilogramu hovädzieho mäsa asi 100-tisíc litrov vody. Výroba hovädzieho mäsa je tiež najväčším **znečisťovateľom vody** na svete. Napríklad dobytok v USA vyprodukuje 20-krát viac výkalov ako celá ľudská populácia.

Produkuje:

1. **potraviny a suroviny pre potravinársky priemysel,**
2. **suroviny pre priemysel textilný**(perie, ovčia a kozia vlna), **kožiarsky, kožušnícky**, klobučnícky, **chemický**(tuky na výrobu mydla, lanolín), galantérny(rohy, štetiny, paznechty), **farmaceutický** (výroba liečiv zo žliaz, vnútorných orgánov),
3. **poskytuje živočíšne produkty** a odpady využiteľné ako hodnotné **suroviny(kostná múčka)**,
4. produkuje maštal'ný hnoj a močovku, ktoré sa používajú v rastlinnej výrobe.

Medzi najväčších producentov patria **USA, Brazília, EÚ, Čína, Argentína, India, Austrália**.

Najviac hovädzieho mäsa **vyváža Austrália, Nemecko, Francúzsko, USA, Argentína, Brazília**.

Chov **ošípaných** zabezpečuje skoro 2/5 svetovej produkcie mäsa – chovajú sa hlavne v oblastiach s miernym až chladným podnebím v husto zaľudnených oblastiach s vysokým podielom ornej pôdy. Najväčší producenti sú **Čína, USA, Brazília, Nemecko, Španielsko, Poľsko**. V krajinách islamu sa chov z náboženských dôvodov nerozvinul.